

Hankintamenettelyt EU- hankinnoissa

Lakiasianjohtaja Eija Kontuniemi
Hansel Oy

Hankintamenettelyt

- § Avoin menettely
 - § Rajoitettu menettely
 - § Neuvottelumenettely
 - § Kilpailullinen neuvottelumenettely
 - § Innovaatiokumppanuus
 - § Uusi hankintamenettely innovatiivisen tavaran, palvelun tai rakennusurakan (jota markkinoilla ei vielä ole) kehittämiseksi ja hankkimiseksi
 - § Suunnittelukilpailu - ennallaan
 - § Dynaaminen hankintajärjestelmä
 - § Kevennyksiä DPS:n sisäisten hankintojen tekemiseen
 - § Suorahankinta
 - § Suorahankintaperusteista osa sopimusmuutosperusteiksi
 - § Sähköinen huutokauppa - ennallaan
 - § Puitejärjestelyt
 - § Tarkennuksia sääntöihin
 - § Sähköiset luettelot
 - § Uutta sääntelyä sähköisten luettelojen käyttämisestä kilpailutuksissa ja puitejärjestelyn sisäisten hankintojen tekemisessä
- (Lähes) ennallaan
- uusia prosessisääntöjä

Avoin ja rajoitettu menettely (32, 33§)

- § Menettelysäännöt ennallaan
- § Tarjouspyyntö kaikkien saataville (ilmaiseksi, rajoituksetta, suoraan ja kokonaan) sähköisesti hankintailmoituksen julkaisemisen hetkellä (69 §)
- § Tarjousajat lyhenevät

	Avoin menettely	Rajoitettu menettely
<u>Osall.hakemukset</u>		30 (nyk. 37-7*)
Tarjousaika	35 (52-7-5**)	30 (40-5)
Tarjousaika, jos ennakoilmoitus 35 pvä - 12 kk ennen hankintailmoitusta	15 (22)	10 (22)
Jos sähköiset tarjoukset	- 5	- 5
Nopeutettu	15 (uusi)	15/10
Muut kuin keskushallinnon viranomaiset		Sovittavissa HV ja tarjoajien välillä. Ellei sopimusta, 10 pv

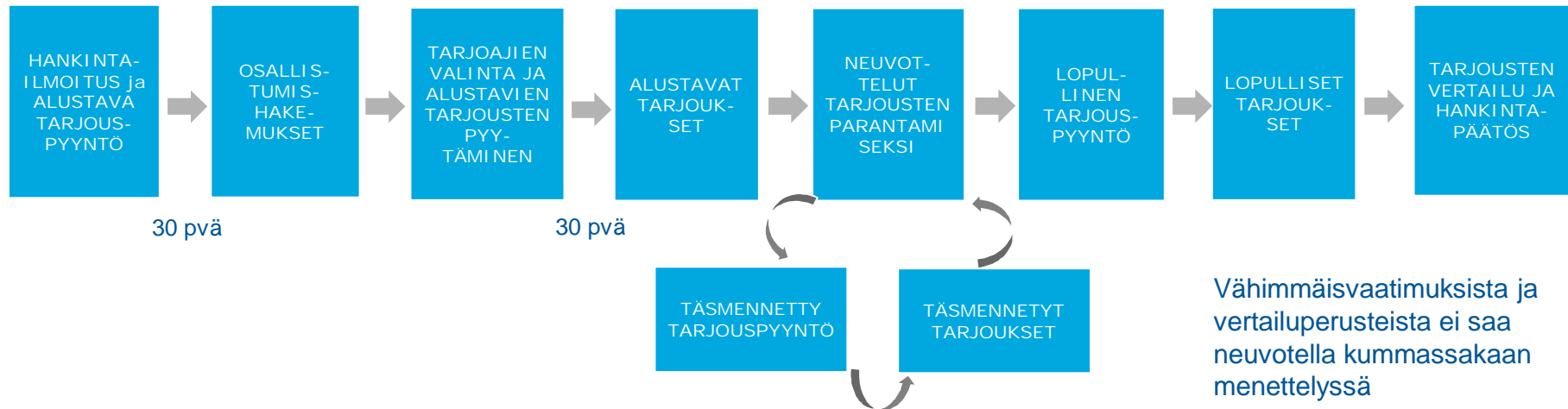
Neuvottelumenettely ja kilpailullinen neuvottelumenettely (34 -36 §)

- Käyttöedellytykset molemmissa menettelyissä samoiksi
 1. Hankinnassa, jossa hankintayksikön tarpeita ei voida täyttää mukauttamatta olemassa olevia ratkaisuja;
 2. Hankinnassa, johon kuuluu suunnittelua tai innovatiivisia ratkaisuja;
 3. Hankinnassa, jonka luonteeseen, monitahoisuuteen tai oikeudelliseen ja rahoituksen muotoon liittyvistä erityisistä syistä tai niihin liittyvien riskien vuoksi ei voida tehdä hankintasopimusta ilman edeltäviä neuvotteluita;
 4. Hankinnassa, jossa hankinnan kohteen kuvausta ei voida laatia riittävän tarkasti viittaamalla standardiin, eurooppalaiseen tekniseen arviointiin, yhteiseen tekniseen määritelmään tai tekniseen viitteeseen
 5. Jos avoimessa tai rajoitetussa menettelyssä on saatu tarjouksia, jotka eivät vastaa tarjouspyyntöä, tai jos tarjouksia ei voida hyväksyä. Uutta hankintailmoitusta ei tarvitse julkaista, jos neuvottelumenettelyyn otetaan mukaan kaikki ne tarjoajat, jotka täyttävät 79–92 § :n mukaisesti asetetut vähimmäisedellytykset ja jotka ovat edeltävässä menettelyssä tehneet tarjousmenettelyn muotovaatimusten mukaisen tarjouksen
- Uusia menettelysääntöjä molempiin menettelyihin
- Uusi määräaika neuvottelumenettelyn tarjousajalle

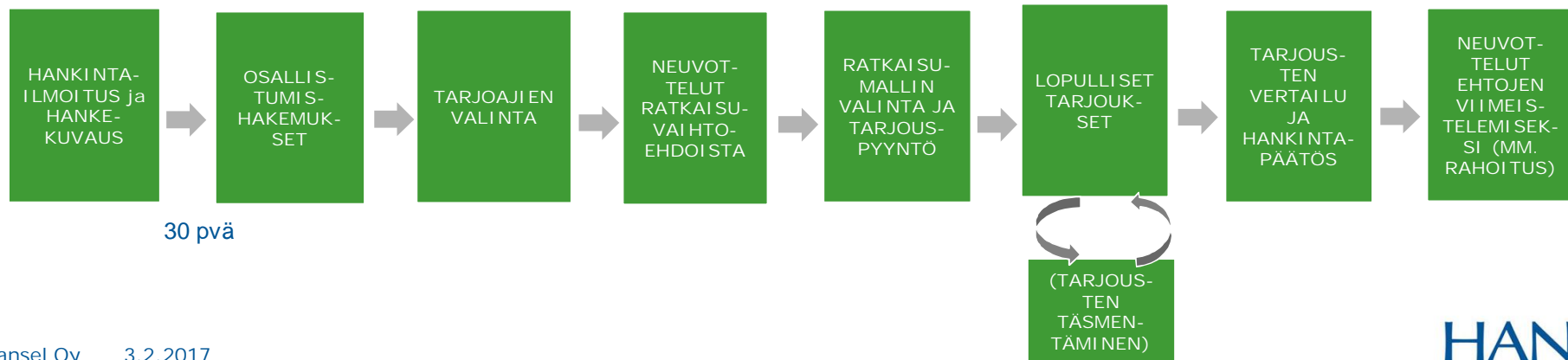
	Neuvottelumenettely	Kilpailullinen neuvottelumenettely
<u>Osall.hakemukset</u>	30 <small>(37-7)</small>	30 <small>(37-7)</small>
Tarjousaika	30 <small>(uusi)</small>	
Tarjousaika, jos ennakkoilmoitus 35 päivä – 12 kk ennen hankintailmoitusta		
Jos sähköiset tarjoukset	- 5	
Nopeutettu	15/10	

Neuvottelumenettely – neuvottelut käydään tarjousten parantamiseksi

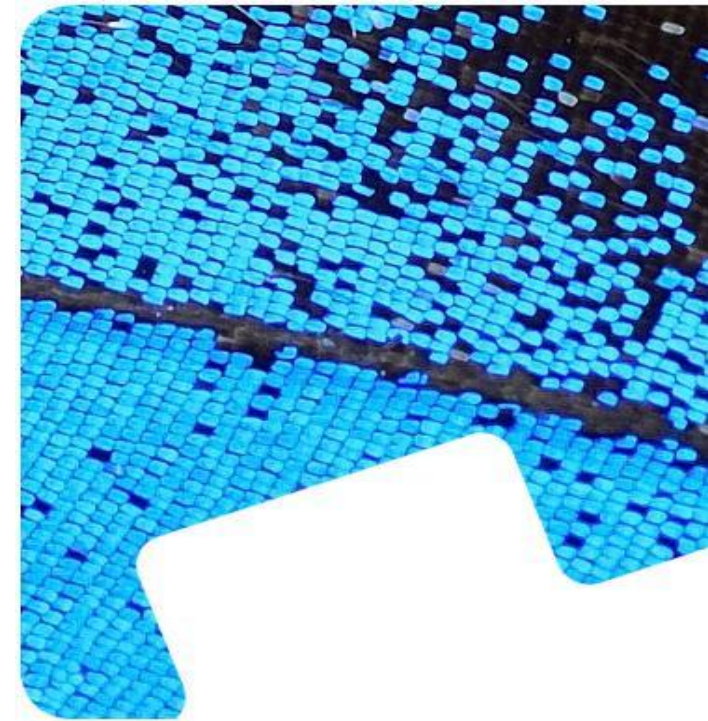

Kilpailullinen neuvottelumenettely – neuvottelut käydään ratkaisuvaihtoehdon löytämiseksi

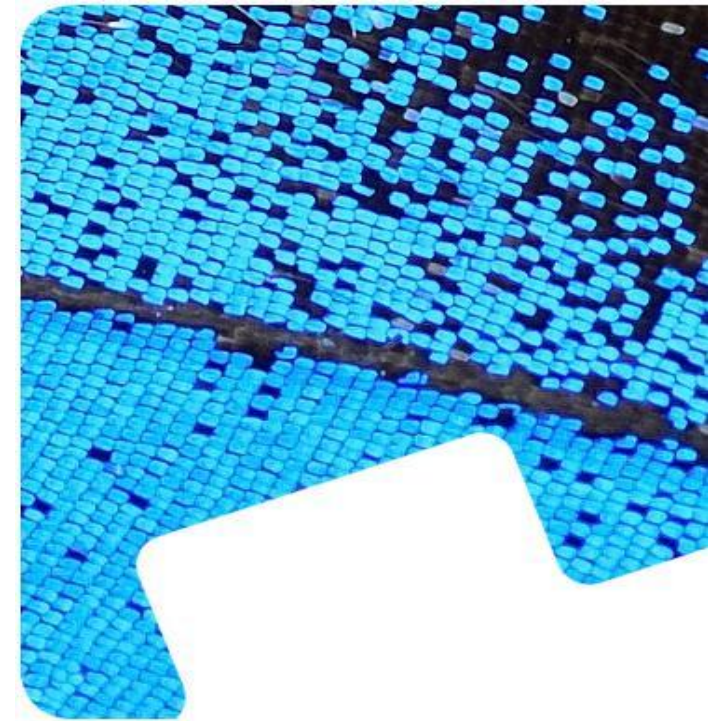
Neuvottelumenettelyn menettelysääntöjä 1/2 (35 §)

- § Neuvottelut käydään tarjousten parantamiseksi
- § Ehdokkaiden määrää voidaan rajata
 - § Määrä ja perusteet hankintailmoitukseen
 - § Ehdokkaita oltava riittävä määrä huomioiden hankinnan koko ja laatu, aina vähintään kolme
 - § Vaiheittaiset neuvottelut: tarjoajien ja tarjousten määrän vähentäminen neuvottelujen kuluessa tarjousten vertailuperusteilla
- § Hankintailmoitukseen/tarjouspyyntöön kuvaus HY tarpeista, hankinnan ominaisuudet ja kok.tal.edullisuuden perusteet
 - § Tietojen oltava riittävän täsmällisiä, jotta tarjoajat voivat harkita osallistumista
- § Tarjouspyyntö julkaistava sähköisesti ja kaikille avoimeen paikkaan hankintailmoituksen julkaisuhetkellä
- § Tasapuolisuuden vaatimukset
 - § Tietojen antaminen kaikille neuvotteluissa mukana oleville
 - § Riittävän ajan varaaminen eri vaiheissa
 - § Tarjoajien luottamuksellisten tietojen paljastaminen muille tarjoajille kiellettyä ilman tarjoajan nimenomaista suostumusta, jossa yksilöidään tiedot

Neuvottelumenettelyn menettelysääntöjä 2/2 (35 §)

- § Ehdokkailta pyydetään alustavat tarjoukset, joiden pohjalta käydään neuvottelut. Neuvottelukierroksilla voidaan laatia tarkennettuja tarjouspyyntöjä ja pyytää mukautettuja tarjouksia
 - § Tarjousten vertailu ja valinta alustavien tarjousten perusteella jos ilmoitettu ennalta
- § Vähimmäisvaatimuksista ja vertailuperusteista ei saa neuvotella
 - § Vertailuperusteita ja painoarvoja voidaan "vähäisessä määrin" tarkentaa tai ilmoittaa vertailuperusteiden painoarvot neuvottelujen jälkeen, jos ilm. vaihteluväli hankintailmoituksessa
 - § Vähimmäisvaatimukset, joista ei neuvotella, yksilöitävä erikseen
- § Neuvottelujen päättäminen: ilmoitetaan + lähetetään lopullinen tarjouspyyntö tarjoajille. Tarjousten tarkastaminen ja valinta
- § Lopullisista tarjouksista ei saa neuvotella

Innovaatiokumppanuus (38 -39§)

- Innovatiivisen tavarán, palvelun tai rakennusurakan kehittämiseksi ja hankkimiseksi
 - Jos tarvetta ei voida täyttää hankkimalla markkinoilla olevia tavaroita, palveluja tai urakoita
- Toteutetaan vaiheittain: Kumppanin valinta –kehitysvaihe – hankinta
- Tarjoajien ja kumppaneiden määrää voidaan vähentää vaiheiden aikana
 - Hankintamenettelyyn otettava vähintään kolme
 - Menettelystä ilmoitettava ennalta
 - Ehdokkaat valitaan noudattamalla soveltuvuuden vähimmäisvaatimuksia ja arviointiperusteita. Arvioitava valmiuksia tutkimukseen ja kehittämiseen sekä innovatiivisten ratkaisujen kehittämiseen ja toteuttamiseen
- Tarjoajan luottamuksellista aineistoa suojattava – luovuttaminen vain nimenomaisella suostumuksella
- Immateriaalioikeuksista sovittava erikseen
- Hankintavaiheessa maksettava hinta tavaroista, palveluista tai urakoista ei saa olla kohtuuttoman suuri verrattuna kehittämisinvestointeihin

- Innovaatio = uuden tai merkittävästi parannetun tuotteen, palvelun tai menetelmän, uuden markkinointimenetelmän tai uuden organisatorisen menetelmän toteuttaminen liiketoimintatavoissa, työpaikkaorganisaatioissa tai ulkoisissa suhteissa, jonka tarkoituksena on esimerkiksi auttaa ratkaisemaan yhteiskunnallisia haasteita tai tukea älykkään, kestävän ja osallistavan kasvun Eurooppa 2010 –strategiaa; menetelmiin kuuluvat mm tuotanto- ja rakennusprosessit (4 § 20-kohta)

Innovaatiokumppanuus

- Innovatiivisen hankinnan tekemiseksi, jos tarvetta ei voida täyttää hankkimalla markkinoilla olevia tavaroita, palveluita tai urakoita
- Neuvottelut **tarjousten sisällön parantamiseksi**

Vaihe I Innovaatiokumppanuuden perustaminen

- Yhden tai useamman kumppanin valinta
- Neuvottelumenettelyn säännöt

Vaihe II Kehitysvaihe

Innovatiivisen tavarán, palvelun tai urakan kehittäminen

- Jaettava innovaatio- ja tutkimusprosessin vaiheisiin, asetettava välitavoitteita
- Kumppaneita voidaan vähentää hankinta-asiakirjoissa ilmoitetulla tavalla, jos valittu useampi kumppani (sopimusten päättäminen)

Vaihe III Hankinta

Kehitetyn tavarán, palvelun tai urakan HANKINTA

- Ilman tarjouskilpailua, jos ei poiketa sovitusta suoritustasosta/kustannuksista

Suorahankinta (40 - 41§)

- § Täsmennyksiä käyttöedellytyksiin
- § Osa aiemmista suorahankintaperusteista sopimusmuutospereusteiksi (lisätyöt, yllättävä olosuhdemuutos -> ilmoitusvelvollisuus)

Käyttöedellytykset

- § Avoimessa tai rajoitetussa menettelyssä ei lainkaan tarjouksia tai osallistumishakemuksia (tai soveltuvia tarjouksia/osallistumishakemuksia ja alkuperäisiä ehtoja ei olennaisesti muuteta (ei soveltuva = tarpeeton, eikä täytä tarpeita ja vaatimuksia ilman olennaisia muutoksia)
- § Teknisestä tai yksinoikeuden suojaamiseen liittyvästä syystä vain yksi toimittaja voi toteuttaa eikä järkeviä vaihtoehtoja eikä hankintaa keinotekoisesti kavennettu
- § Ainutkertainen taideteos tai taiteellinen esitys
- § Ennakoimaton, äärimmäinen kiire, joka ei johdu hankintayksiköstä
- § Tavarahankinta tutkimusta, kokeilua, tuotekehitystä tai tieteellistä tarkoitusta varten
- § Perushyödykemarkkinoilta noteeratut ja sieltä hankittavat tavarat
- § Tavarat erityisen edullisesti liiketoimintaansa lopettavalta toimittajalta (konkurssi tms)
- § Palveluhankinta suunnittelukilpailun perusteella
- § Lisätilaukset
 - § Jos aiemman toimituksen korvaus/laajennus ja yhteensopivuuden tai suhteettomien teknisen vaikeuksien takia hankittava samalta toimittajalta, max 3 v
 - § Aiempaa rakennusurakkaa/palvelua koskeva uusinta, jos asiasta hankinnasta ilmoitettu aiemmassa hankinnassa ja arvo huomioitu hankinnan arvossa, tehtävä enintään 3 v kuluessa alkuperäisen sopimuksen tekemisestä

Suorahankinta (40 - 41§)

- § Suorahankintaa koskeva ilmoitus (131 §) ja valitusaika (147 §)
 - § Jos julkaistu suorahankintailmoitus ennen hankintasopimuksen tekemistä ja odotettu 14 pvää ennen hankintasopimusta
 - ➔ valitus 14 päivässä suorahankintailmoituksen julkaisemisesta
 - § Jollei suorahankintailmoitusta julkaistu
 - ➔ valitus 30 päivässä jälki-ilmoituksen julkaisemisesta
 - § Ellei suorahankintailmoitusta eikä jälki-ilmoitusta
 - ➔ valitus 6 kk hankintasopimuksesta
- § Olennaiset sopimusmuutokset - laittoman suorahankinnan riski
 - § Lisähankinnoista ja yllättävään olosuhdemuutokseen perustuvista hankinnoista tehtävä sopimusmuutosilmoitus
- § Valvontaviranomaisen ensisijainen tehtävä on valvoa suorahankintoja

Puitejärjestelyt (42 -43 §)

- § Yhden tai useamman hankintayksikön ja yhden tai useamman toimittajan välinen sopimus, jossa sovitaan tietyn ajanjakson hankintasopimusten ehdoista
- § Yksi taikka kaksi tai useampi toimittaja
- § Enimmäiskesto neljä vuotta, ellei erityisiä ja perusteltuja syitä pidemmälle kestolle
 - § Puitejärjestelyyn perustuvat hankinnat tehtävä ennen puitejärjestelyn päättymistä
 - § Puitejärjestelyn sisäisten hankintojen sopimuskauden ei tarvitse olla sama kuin puitejärjestelyn sopimuskausi
- § Puitejärjestelyä voivat hyödyntää vain ne hankintayksiköt, jotka selkeästi yksilöity tarjouspyyntöasiakirjoissa, ja ne toimittajat jotka tulleet valituiksi
 - § Hankintayksiköiden yksilöinti nimeltä/muuten niin, että selkeästi määriteltävissä
- § Ei olennaisia muutoksia sopimuskaudella
- § Sähköisten luetteloiden hyödyntämisestä puitejärjestelyjen sisäisissä hankinnoissa säädetty erikseen

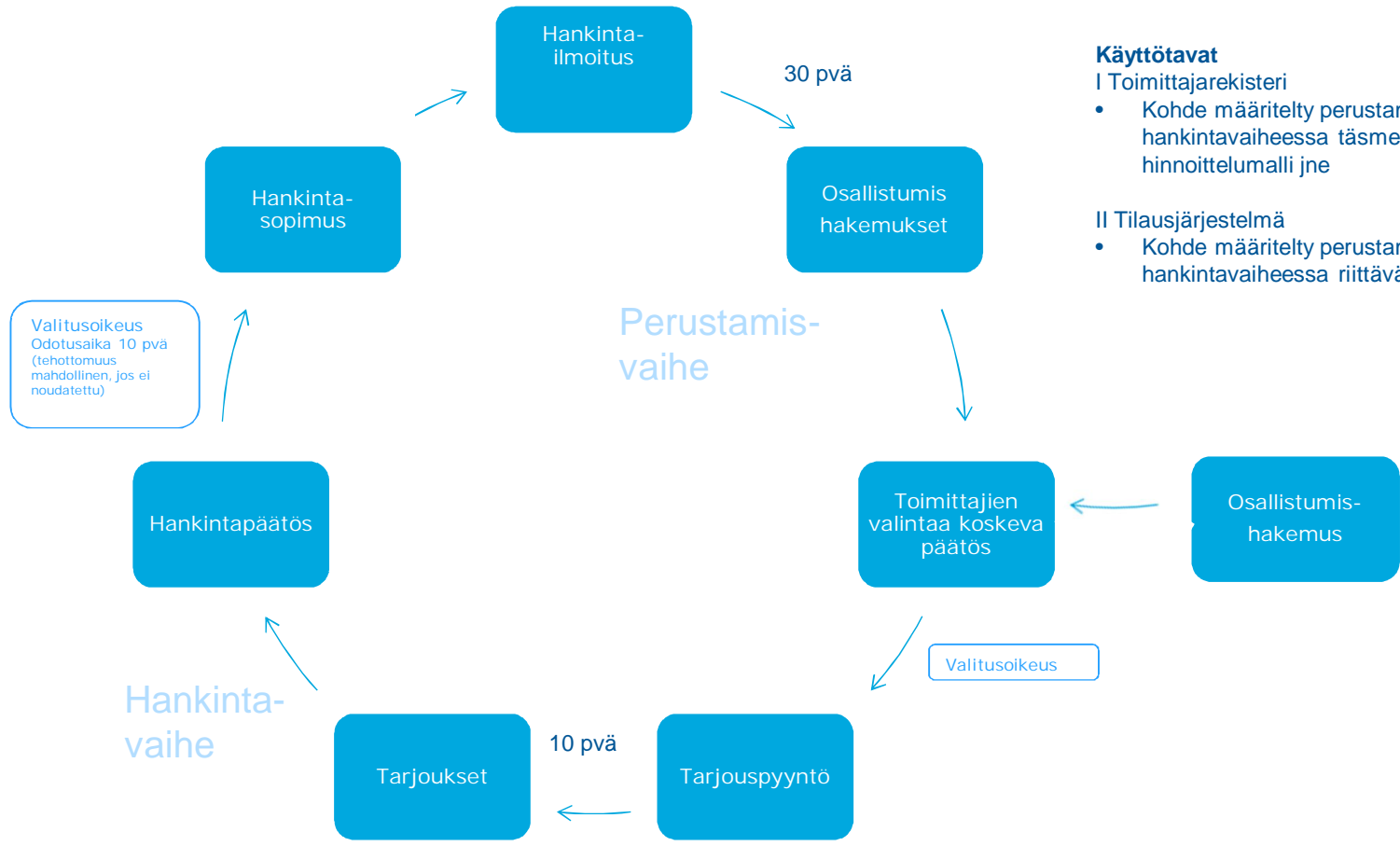

Puitejärjestelyjen sisäisten hankintojen tekeminen (43 §, 33 Art)

Uusi

A	B	C	D	E
Yksi toimittaja Ehdot sitovasti sovittu	Yksi toimittaja Osa ehdoista jätetty avoimiksi	Useampi toimittaja Ehdot sitovasti sovittu	Useampi toimittaja Osa ehdoista jätetty avoimiksi	Useampi toimittaja Osa ehdoista jätetty avoimiksi
Suorat tilaukset puitejärjestelyn ehtojen mukaisesti	Tarjouksen kirjallinen täydentäminen Tilaukset puitejärjestelyn ehtojen ja täydennyksen mukaisesti	Toimittajan valinta puitejärjestelyn ehtojen mukaisesti esim. ranking	Kevennetty kilpailu <ul style="list-style-type: none"> – Kirjalliset tarjoukset – Riittävä tarjousaika – Tarjouksen valinta puitejärjestelyn tarjouspyynnössä ilmoitettuja kriteerejä käyttäen – (Päätös + tiedoksianto) 	Osittain kevennetty kilpailu, osittain valinta ehtojen mukaisesti <ul style="list-style-type: none"> - Toimintatapa ja mekanismi ilmoitettava puitejärjestelyn tarjouspyynnössä - Kevennetty kilpailutus kuten D

Dynaaminen hankintajärjestelmä (49-52 §)

Käyttötavat

I Toimittajarekisteri

- Kohde määritelty perustamisvaiheessa väljästi – hankintavaiheessa täsmennettävä kohde, vertailuperusteet, hinnoittelumalli jne

II Tilausjärjestelmä

- Kohde määritelty perustamisvaiheessa mahd. tarkasti – hankintavaiheessa riittävää pyytää esim. hinnat hankintaerälle

Kysymyksiä?